

de overtuigende experimenten van ROSOMOFF, lijkt het mij niet verantwoord, afwijzend te staan tegenover deze vorm van therapie.

Ik meen dat het gezegde „onbekend maakt onbemind” deze gereserveerdheid goeddeels verklaart, en het is begrijpelijk dat degenen die niet vertrouwd zijn met de toepassing van hypothermie, opzien tegen de consequenties die er het gevolg van zijn: consequenties die hoofdzakelijk liggen op het gebied van verpleging en technische outillage.

Een goed geleide hypothermie brengt voor de patiënt geen zwaarwegende risico's mee. De door collega VAN TROTSENBURG genoemde hypotensie is geen gevolg van de hypothermie op zichzelf — althans niet wanneer de lichaamstemperatuur boven de 30° C blijft — maar van de soms bij de hypothermie toegepaste middelen zoals chloorpromazine. Groter zorg baart ons de functie van lever en nieren, vooral wanneer de behandeling weken zou moeten gaan duren.

Er schuilt in deze terughoudendheid ook een gevaar. Dikwijls wordt met de toepassing ervan gewacht, tot zich reeds omineuze verschijnselen zoals hyperthermie, insulpen, hyperventilatie en papiloedeem voordoen, en men dus met de rug tegen de muur staat. Dan is er ook weinig effect van de behandeling te verwachten. HENSCHEL geeft aan dat er onverwijld met afkoeling moet worden begonnen wanneer er sinds 2 uren areflexie, lichtstijve pupillen en rigiditeit bestaan, bij een comateuze patiënt, die door hersenanoxie of hersentrauma werd getroffen.

Men moet dus tot het toepassen van hypothermie besluiten vóordat de uiterlijke tekenen van hersenoedeem zich openbaren, en ik ben mij ervan bewust dat dit geen lichte taak is. Daarom schreef ik ook aan het slot van mijn vorige artikel, dat men de toepassing moet „aandurven”. En dit is gerechtvaardigd, wanneer een man van groot gezag op dit gebied, ROBERT VIRTUE, aan het slot van een referaat opmerkt: „The use of hypothermia after cerebral injury is now a well accepted and fairly common form of therapy”.

Zolang onze eigen ervaring nog zo gering is, zullen wij moeten steunen op die van anderen.

Literatuur (o.a.): ROSOMOFF, H. L. (1959) Experimental brain injury during hypothermia *J. Neurosurg.* **16**, 177. — ROSOMOFF, H. L., K. SHULMAN, W. GRAINGER en R. RAYNOR (1960) Experimental brain injury and delayed hypothermia. *Surg. Gynec. Obstet.* **110**, 27. — ROSOMOFF, H. L. (1961) Hypothermia in management of cerebrovascular lesions. *Sth. med. J. (Bgham, Ala.)* **16**, 283.

Amsterdam, april 1963

D. H. G. KEUSKAMP

ONDERZOEK NAAR HET ONTSTAAN VAN TOXISCHE REACTIES OP TOEDIENING VAN LOKALE ANAESTHETICA

In verband met een onderzoek, in het Physiologisch Laboratorium te Leiden, naar het ontstaan van toxische reacties op het toedienen van lokale anaesthetica, zouden de ondergetekenden zeer gaarne bloed ontvangen van patiënten bij wie zich een dergelijke reactie heeft voorgedaan. Zij verzoeken vriendelijk in voorkomende gevallen direct telefonisch contact op te nemen (01710-58333, toestel 1115, of 070-551416).

Literatuur: Vraag Nr. 8 (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 215.

's-Gravenhage, 8 april 1963

F. VAN NOUHUYS
J. BOUMAN

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Kankerbulletin. — Van *Cancer*, bulletin van de Union internationale contre le Cancer, is de eerste aflevering verschenen. Belangstellenden in deze publikatie worden uitgenodigd zich tot de Union, P.O. Box 400 te Genève te wenden.

Kankerconferentie. — Onder de auspiciën van de Union internationale contre le Cancer en het Nederlands Kanker Instituut te Amsterdam zal van 9-16 september te Amsterdam een conferentie worden gehouden over „Cellular control mechanisms and cancer”. Inlichtingen verstrekt Prof. Dr. O. MÜHLBOCK, voorzitter van het organiserend comité, Antoni van Leeuwenhoek-Huis, Amsterdam.

Engeland

Parlements lid verlangt gouvernementele televisie-contracampagne tegen de „cigarette commercials”. — Sigaret en longkanker waren in het Lagerhuis wederom aan de orde. Men verweet de Eerste Minister geringe medewerking van de regering. Een der leden kwam op het verrassende denkbeeld de regering aan te raden zich van de televisie te bedienen om de kijkers te waarschuwen tegen de televisie-advertenties van de sigarettenindustrie. Maar de heer MACMILLAN zei: „I will consider that, but I cannot promise that it will be done”. (*Brit. med. J.*, 23 maart, bl. 826).

Congres voor psychotherapie. — Het zesde internationale congres voor psychotherapie zal het volgende jaar (24-29 augustus 1964) te Londen worden gehouden. Inlichtingen verstrekt het secretariaat, 184 Fleet Street, Londen E.C. 4.

Perinatale sterfte te Newcastle upon Tyne. — Perinatale sterfte (aantal doodgeborenen en sterfgevallen in de eerste levensweek per 1000 geborenen) is in verschillende delen van Engeland van verschillende frequentie: het laagste in Zuid-Engeland (29,2), het hoogste in de industriegebieden van Wales, Noord-Engeland en West-Schotland (meer dan 40). Er zijn tal van ongunstige factoren, zoals de sociale achtergrond van de vrouw, voorts leeftijd, aantal zwangerschappen en peil van de verloskundige hulp. Een groep van onderzoekers van de universiteit van Durham bestudeert het vraagstuk te Newcastle upon Tyne (een stad, een tiental jaren geleden welbekend geworden door de breed opgezette sociale studie van de kinderarts J. SPENCE). Een rapport over deze „community maternity study” is in de *Lancet* van 30 maart (bl. 711) verschenen. Het blijkt dat de maatschappelijke klassen IV en V („partly skilled” en „skilled”) en de „grand multiparas” (5 of meer zwangerschappen) het meeste tot de frequentie bijdragen.

Tandheelkundige hulpkrachten. — Van de „dental auxiliaries” die naar Nieuw-Zeelands voorbeeld (dental nurses) zijn opgeleid, en over wie in deze rubriek meer dan eens werd bericht, zijn thans 200 in functie, en 167 in opleiding. Er zijn geen plannen de gelegenheid tot opleiding uit te breiden. (*Lancet*, 23 maart, bl. 673).

Gezondheid in een woonwagen. — Er zijn verse-luchtfanatici die zelfs tijdens de meteorologische verschijnselen van deze winter hun enthousiasme voor de woonwagen behouden. Anderen, minder bevooroordeeld ten gunste van de elementen, associëren „life in a caravan” met primitieve bad- en toiletgelegenheid en gebrek aan ruimte.